

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-415

13.7.2017

DNB Livsforsikring AS

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Uførhetsgrad – vilkårsendring - forsikringstilfellets inntreden.

Saken gjaldt krav om utbetaling for tap i fremtidig erverv under personalforsikringens dekning for "annen sykdom" og tvistespørsmålet var å ta stilling til når forsikringstilfellet hadde inntruffet. Frem til 2017 var kravet i vilkårene at forsikrede måtte ha en reduksjon i ervervsevnen på minst 50 %, mens vilkårene ble endret fra 1.1.17 slik at det nå var tilstrekkelig med 40 % varig ervervsuførhet. Forsikrede ble bedømt varig ufør oktober 2016. Hun hadde da en 60 % stilling og nemnda konkluderte med at forsikringstilfellet inntraff på det tidspunkt selskapet reduserte kravet til uførhetens størrelse til 40 %. Nemnda pekte på at selskapet ikke hadde tatt forbehold om at vilkårsendringen kun skulle gjelde for medlemmer som var 100 % ervervsdyktige.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1974) er omfattet av en kollektivdekning av typen Personalforsikring med dekning for tap i fremtidig erverv på grunn av sykdom. Hun ble 100 % sykmeldt 1.10.12, og meldte 8.8.13 til selskapet at retten til sykepenger opphørte 28.9.13. Selskapet avsto erstatning for tap i fremtidig erverv, fordi erstatning forutsatte at hun hadde vært sammenhengende arbeidsufør i 2 år, dvs. 1.10.14, og i tillegg at ervervsuførheten var minst 50 % og varig.

Forsikrede begynte i en 60 % stilling i august 2016.

En arbeidsevnevurdering innhentet av Nav, datert 23.10.16, konkluderte med at forsikredes arbeidsevne er 50 % varig nedsatt for ethvert arbeid. Nav innvilget 24.2.17 40 % uføretrygd med virkning fra 1.3.17.

Selskapet avsto på nytt krav om dekning av tap i fremtidig erverv. Det ble vist til at forsikredes inntektstap er beregnet til 40 %, og til at vilkårene som gjaldt da hun ble sykmeldt, forutsetter 50 % varig ervervsuførhet.

Forsikrede har anført at Navs konklusjon om at hun er 50 % varig arbeidsufør må legges til grunn, jf. forsikringsvilkårene. Den uføregraden som Nav setter, har sammenheng med hva uføretrygden vil bli, og ikke med hvor stor arbeidskapasitet forsikrede faktisk har. Uføregraden er et resultat av nye regler om at man kan jobbe inntil 60 % ved 50 % uførhet. Dette må også gjelde for forsikringen, som for øvrig er blitt tilpasset dette ved at vilkårskravet ble senket fra 50 % til 40 % ervervsuførhet i vilkårene for 2017. Forsikringen skulle vært utbetalt i oktober 2016, da hun fikk vedtak om 50 % varig arbeidsuførhet for ethvert arbeid.

Selskapet har anført at vilkårene for rett til utbetaling ikke er oppfylt ved 40 % uføretrygd. Den aktuelle dekningen skal dekke det fremtidige inntektstapet man har som følge av varig arbeidsuførhet. Forsikrede har fått beregnet dette tapet til 40 %, og mottar uføretrygd med tilsvarende prosent.

Det er ikke anledning å fravike gjeldende forsikringsvilkår dersom det gjøres begrensninger. Det er uheldig for selskapet at en endring av forsikringsvilkårene frem i tid skal påvirke risikoen tilbake i tid. Selskapet er opptatt av forutsigbarhet og likebehandling, og en slik praksis vil føre til at dette forringes.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om når forsikringstilfellet skal anses å ha inntruffet. I vilkårene som gjaldt da forsikrede ble syk i 2012, angis forsikringstilfellet i pkt. 1.8.2 annet punktum for den aktuelle dekningen å ha "inntruffet på det tidspunkt forsikrede har vært minst 50 % ervervsufør i en sammenhengende periode av 2 år som følge av sykdommen, og ervervsuførheten er bedømt å være varig". Ervervsuførhet defineres i vilkårenes pkt. 1.5 som "en varig reduksjon av evnen til å utføre inntektsgivende arbeid generelt". For at forsikringstilfellet skal inntre etter vilkårene må således tre kumulative vilkår være oppfylt: 1) sammenhengende ervervsuførhet i to år pga. sykdom, 2) reduksjon i ervervsevnen med minst 50 % og at 3) reduksjonen er varig. Med virkning fra 1.1.17 reduserte selskapet kravet til omfanget av reduksjon i ervervsevnen til 40 %, se pkt. 5.2. Vilkaene ellers er uendret.

Selskapet har ikke bestridd at forsikrede oppfyller vilkårene om to års sammenhengende ervervsuførhet og at denne er bedømt å være varig. Selskapet gjør imidlertid gjeldende at forsikrede ikke har krav på erstatning fordi hun har en 60 % stilling, og at spørsmålet om forsikringstilfellets inntreden må vurderes ut fra det, og i lys av at Nav har tilstått henne 40 % uføretrygd.

Forsikredes ervervsuførhet ble først bedømt å være varig i oktober 2016. Hun hadde da en 60 % stilling, og gitt at ervervsuførhet ses i relasjon til den stillingsandel forsikrede har, er nemnda enig med selskapet i at forsikrede da ikke oppfylte vilkårene som gjelder for at forsikringstilfellet skal anses inntruffet. Men når selskapet deretter reduserer kravet til ervervsuførhetens størrelse til 40 %, mener nemnda at forsikringstilfelle må anses å ha inntruffet, og at forsikrede fra tidspunktet for det endrete vilkårenes ikrafttreden har krav på erstatning for tap i fremtidig inntekt. Nemnda peker på at det er selskapet som har utvidet dekningsomfanget og utformet vilkårene, og at dette ikke en endring som forsikrede har hatt noen innflytelse på. Selskapet har heller ikke tatt forbehold om at vilkårsendringen bare skal gjelde for medlemmer som var 100 % ervervsdyktige.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).